

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 106r ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2021 r. poz. 685, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, zgodnie z którym minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia rodzaje uprawnień do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur, sposoby nadawania, zmiany lub odbierania uprawnień do korzystania z Krajowego Systemu e-faktur oraz wzór zawiadomienia o nadaniu lub odebraniu tych uprawnień, sposoby uwierzytelnienia podmiotów korzystających z Krajowego Systemu e-Faktur, dane faktury ustrukturyzowanej, których podanie umożliwi dostęp do tej faktury w Krajowym Systemie e-Faktur, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowej identyfikacji i weryfikacji podmiotów, o których mowa w art. 106nb ustawy, oraz zapewnienia podmiotom dostępu do faktur ustrukturyzowanych i możliwości zapoznania się z ich treścią. Przepisy art. 106r zostały wprowadzone ustawą z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2076).

W § 1 projektu wskazano, że rozporządzenie określa:

- 1) rodzaje uprawnień do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur,
- 2) sposoby nadawania, zmiany lub odbierania tych uprawnień oraz wzór zawiadomienia o nadaniu lub odebraniu tych uprawnień,
- 3) sposoby uwierzytelnienia podmiotów korzystających z Krajowego Systemu e-Faktur,
- 4) dane faktury ustrukturyzowanej, których podanie umożliwi dostęp do tej faktury w Krajowym Systemie e-Faktur.

W § 2 projektowanego rozporządzenia przewiduje się, że rodzajami uprawnień do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur są uprawnienia do:

- 1) nadawania uprawnień, lub
- 2) wystawiania lub dostępu do faktur ustrukturyzowanych;
- 3) wystawiania faktur, o których mowa w art. 106d ustawy, tj. w imieniu i na rzecz podatnika.

Uprawnienia do nadawania uprawnień posiada podatnik, osoba fizyczna wskazana przez podatnika, organ egzekucyjny, osoba fizyczna wskazana przez organ egzekucyjny a także komornik sądowy. **Do wystawiania lub dostępu do faktur ustrukturyzowanych** uprawnienia posiada podatnik, osoba fizyczna lub podmiot wskazani przez podatnika, osoba fizyczna

wskazana przez podmiot, który został wskazany przez podatnika. Uprawnienia **do wystawiania lub dostępu do faktur ustrukturyzowanych** posiada również organ egzekucyjny i komornik sądowy oraz osoby fizyczne wskazane przez te podmioty. W przypadku organu egzekucyjnego i komornika sądowego oraz osób fizycznych przez nich wskazanych, uprawnienia tych podmiotów do dostępu do faktur lub wystawiania faktur dotyczą faktur w imieniu i na rzecz dłużnika, co wynika z art. 106c ustawy.

W przypadku przedstawiciela ustawowego, o którym mowa w art. 18a ustawy nie przewiduje się szczególnego rodzaju uprawnień. Przedstawiciel podatkowy korzysta z Krajowego Systemie e-Faktur na zasadach ogólnych. Istotne jest jednak, aby przy nadawaniu, zmianie lub odbieraniu uprawnień za pomocą oprogramowania interfejsowego, o którym mowa § 3 pkt 1 rozporządzenia podana była informacja, że podmiot jest przedstawicielem podatkowym, o którym mowa w art. 18a ustawy (§ 5 ust. 1 pkt 4).

W § 2 ust. 4 projektu zawarto regulację, zgodnie z którą **uprawnienie do wystawiania faktur**, o których mowa w art. 106d ustawy, tj. wystawianych w imieniu i na rzecz podatnika posiada wskazany przez podatnika nabywca oraz podmioty uprawnione przez nabywcę do wystawiania faktur ustrukturyzowanych. Oznacza to, że w przypadku nabywcy samofakturowego, uprawnionego przez sprzedawcę, uprawnienia do wystawiania faktur ustrukturyzowanych posiada zarówno ten nabywca, jak i podmioty przez niego uprawnione.

Zgodnie natomiast z § 2 ust. 5 projektu rozporządzenia **uprawnienia do wystawiania lub dostępu do faktur ustrukturyzowanych** posiadane przez podmiot wskazany przez podatnika są również uprawnieniami osób fizycznych w zakresie uprawnień nadanych podmiotowi wskazanemu przez podatnika. Chodzi w tym przypadku o osoby fizyczne wskazane przez podmiot, który został wskazany przez podatnika.

W § 3 projektu rozporządzenia wskazano **sposoby nadawania, zmiany lub odbierania uprawnień** do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur. Przewiduje się, że nadawanie, zmiana lub odbieranie uprawnień do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur może być dokonywane za pomocą oprogramowania interfejsowego dostępnego na stronie, której adres jest podany w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz na podstawie złożonego przez podatnika lub organ egzekucyjny i komornika sądowego zawiadomienia o nadaniu lub odebraniu uprawnień do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur. Zawiadomienie składane jest do właściwego naczelnika urzędu skarbowego.

W § 4 projektu rozporządzenia wskazano **sposoby nadawania, zmiany lub odbierania uprawnień** do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur za pomocą oprogramowania interfejsowego. Nadawanie, zmiana lub odbieranie uprawnień za pomocą oprogramowania interfejsowego następuje poprzez zastosowanie specyfikacji oprogramowania interfejsowego, o którym mowa w art. 106nc ust. 1 ustawy, dostępnego na stronie, której adres jest podany w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych i po weryfikacji posiadanych uprawnień.

W § 5 projektu wskazano z kolei **zakres danych**, jakie podaje podatnik lub inny podmiot w celu nadania, zmiany lub odebrania uprawnień do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur za pomocą oprogramowania interfejsowego.

W § 6 ust. 1 projektu dla podatników niebędących osobami fizycznymi oraz organu egzekucyjnego nieposiadających możliwości uwierzytelnienia się w jeden z następujących sposobów: kwalifikowanym podpisem elektronicznym, kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną, podpisem zaufanym oraz unikalnym, wygenerowanym przez KSeF tokenem - wprowadzono możliwość nadawania lub odbierania uprawnień do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur przez złożenie w formie papierowej do właściwego naczelnika urzędu skarbowego **zawiadomienia o nadaniu lub odebraniu uprawnień** do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur. Z rozwiązań technicznych systemu wynika, że poprzez zawiadomienie może korzystać z możliwości nadawania lub odbierania uprawnień tylko organ egzekucyjny jako podmiot, o którym mowa w art. 106c pkt 1 ustawy. Wzór zawiadomienia o nadaniu lub odebraniu uprawnień do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur określa załącznik do rozporządzenia (§ 6 ust. 2).

Sposoby uwierzytelnienia podmiotów korzystających z Krajowego Systemu e-Faktur określa § 7 ust. 1 projektu. Podmioty uwierzytelniają się poprzez kwalifikowany podpis elektroniczny, kwalifikowaną pieczęć elektroniczną, podpis zaufany oraz wygenerowanym przez Krajowy System e-Faktur token (ciąg znaków alfanumerycznych, z wyłączeniem znaków interpunkcyjnych), generowany bezpośrednio przez KSeF. Jednocześnie w przypadku kwalifikowanych podpisów elektronicznych niezawierających numeru identyfikacji podatkowej (NIP) i niezawierających numeru PESEL podatnika będącego osobą fizyczną, uwierzytelnienie oraz weryfikacja posiadanych uprawnień możliwe jest również po zgłoszeniu danych unikalnych identyfikujących ten podpis, do właściwego naczelnika urzędu skarbowego, zgodnie ze wzorem o którym mowa w § 6 rozporządzenia (§ 7 ust. 2).

W § 8 projektu wskazano **dane faktury ustrukturyzowanej**, których podanie umożliwia dostęp do tej faktury w Krajowym Systemie e-Faktur. W przypadku braku numeru identyfikacji podatkowej (NIP) lub innego identyfikatora nabywcy oraz imienia i nazwiska lub nazwy nabywcy powinna być podana informacja o braku tych danych. Rozwiązanie zaproponowane w § 8 projektu jest rozwiązaniem alternatywnym, pozwalającym jedynie na dostęp do faktury i możliwość weryfikacji danych w niej zawartych, tzw. dostęp anonimowy do faktur ustrukturyzowanych.

Planowany termin wejścia w życie rozporządzenia to 1 stycznia 2022 r.

Oceniając wpływ projektowanego aktu na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2020 r. poz. 424, z późn. zm.), należy wskazać, że wprowadzane rozwiązanie ma na celu uszczelnienie systemu podatkowego, a tym samym ograniczenie nieprawidłowości w rozliczaniu podatku VAT i przyczyni się do poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej przez podatników poprzez łatwiejszy i szybszy dostęp do dokumentów. Narzędzie to pozwoli na ograniczenie działań podatników zaangażowanych w nieuczciwą działalność, co spowoduje ograniczenie nieuczciwej konkurencji.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r., poz. 1006, z późn. zm.), projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Rozporządzenie nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Rozporządzenie nie jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie wymaga przedstawienia organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.